שטיינבערג שטייכעלט אריינסוסענ־דיג אין דעם געריכט

אנגעקלאגטער אין מארד פון זיין פלימעניק סעם גאלדבערג פארלירט דעם שמייכעל ווען פראקוראר הויבט אן פארנאנדערזיקלען באווייזע געג ען איהם. — געריכט געפאקט מיט אידען וועלכע איבערפילען אלע קאריד׳ארען.

אין אסיין געריכט אין סיטי האל האט זיך מאנטאג 2 אזיינער בייטאג, ערב סוכות, דעם 6־טען אקטאבער, אויפגע־הויבען דער פארהאנג איבער דעם צווייי־טען אקט פון דער סעם גאלדבערג־אברהם שטיינבערג דראמע. שטיינבערג האט דורך זיינע צוויי פראמינענטסטע אדוואקאטען פון טאראנטא זיך דערקלערט ניט שולד־דיג אויף דער קלאגע אז ער האט דעם 5־טען מערץ 1930 דערמארדעט זיין פלי־מעניק און שותף אין זייער מצבה גע־שעפט, סעם גאלדבערג.

דער ערשטער אקט פון דער דאזי־גער שויידערליכער דראמע האט זיך אפ־געשפילט מיטוואך דעם 5־טען מערץ 1930, 6 אזייגער פארנאכט. אין דער מצבה פאבריק פון גאלדבערג און שטיינ־בערג, אויפ׳ן קארנער סט. פעטריק און דאנדעם סטריטס. ווען גאלדבערג איז געפונען געווארען א דערמארדעטער זיי־צענדיג ארום זיין דעסק אין אפיס פון פאבריק.

ווען גאלדבערג איז געפונען געווא־רען פון די פייערליים איז ער געווען אזוי שטארק צובערענט אז מען האטאיהם קוים געקענט דערקענען.

צערשט האט עס אויסגעזעהן ווי אן אומגליקספאל, אדער א פאל פון זעלבסט־מארד. נאך א געוויסער אונטערזוכונג האט זיך אבער ארויסגעוויזען אז סעם גאלד־בערג איז פריהער דערשאסען געווארען און איז דערנאך אונטערגעצונדען געווארן, מיט׳ן צוועק אראפצוזאוואשען די שפורען פון דעם מארד. דאס איז געווען דער סענזאציאנעלסטער מארד אין דער גע־שיכטע פון טאראנטא, און נאך א לאנ־גער אונטערזוכונג האט זיך פאליציי אראפ־טירט שטיינבערג׳ן און איהם געשטעלט אונטער א קלאגע פון מארד.

די נאנצע צייט פון דעם טראגישען אויפדערנאכט אין מערץ ביז דער פרא־צעס האט זיך אנגעהויבען, האט די פא־ליציי ניט ארויסגעגעבען קיינע איינצעל־הייטען פון די באוויזע וועלכע זי האט געגען דעם אנגעקלאגטען. די דאזיגע גע־היימע האלטונג פון דער פאליציי האט שטארק אויפגערייצט דעם ניינער פון דער אידישער באבעלערונג. עס איז דעריבער קיין וואונדער ניט וואס לאנג איידער דער שטיינבערג מארד פראצעס האט זיך אנ־געהויבען, איז ניט נאר דער אסייז גע־ריכט געווען איבערפולט, נאר אויך די קאריד׳ארען אין דעם מערב טייל פון סיטי האל, וואו דער געריכט עפענט זיך, איז געווען איבערפולט מיט אידען וועלכע האבען געמאן אלעס אין זייער כאבט ארייינצוגעהן אין געריכט אדער כאטש כאפען א קוק אויף דעם אנגעקלאגטען, זייער מיה איז אבער געווען אומזיסט.

אנגעקלאגטער ווערט אריינ־געפיהרט

די שטימונג אין געריכט איז געווען אן אנגעצוינענע, אלעמענס אויגען זענען געווען געריכטעט ניט צו דער סדר פון וועלכער דער ריכטער דארף ארייננעמען, נאר צו דער טיר דורך וועלכער די אנ־געקלאגטע ווערען ארייננגעפיהרט. איין מינוט צו צוויי אזייגער נאכמיטאג איז דער אנגעקלאגטער אונטער א שטארקער וואך ארייננעבראכט געווארען אין גע־ריכט. ער האט אויסגעזעהן בלייך און אפגעצעהרט, די אכט חדשים אין, געפענ־נעניש האבען געהאט אויף איהם א גא־רייטענדע ווירקונג.

שטיינבערג׳ס בליקען האבען גע־וואנדערט פון דעם ריכטער, דזשאהן דזשעפרי, צו זיינע אדוואקאטען, י. פ. העלמוט, קיי. סי., און ט. הערבערט לע־נאקס, קיי. סי., וועלכע פארטיידיגען איהם, אויפ׳ן פראקוראר דזש. סי מיי־קינס, קיי. סי., און האבען זיך אפגע־שטעלט אויף די דזשורארס וועלכע זענען געווען געווארען איהם צו משפט׳ן.

ביסלעכווייז האט זיך שטיינבערג צו־געוואוינט צו דער אטמאספערע פון גע־ריכט, און האט גלייכגילטיג זאגאר מיט א שמייכעל אויף די ליפען צוגעקוקט ווי אזוי זיינע אדוואקאטען קלייבען דזשורי־לייט, די וועלכע וועלען האבען דאס ענד־גילטיגע ווארט אין דער דראמע.

42 דזשורי קאנדידאטען זענען גע־רופען געווארען, איידער א דזשורי פון 12 איז אויסגעקליבען געווארען. אהן קיינע אורזאכען האבען די אדוואקאטען פאר דער פארטיידיגונג צוריקגעוויזען 20 דזשורי קאנדידאטען. די אנקלאגע האט צוריקגעוויזען 9, און דער ריכטער אליין האט באפרייט איינעם, ווייל ער איז גע־ווען א קריעפעל.

27 מינוטען האט גענומען אויסצו־קלייבען די דזשורי. ביידע צדדים האב־בען אויסגעקליבען דורכאויס שטאדטי־שע מענשען, ביידע האבען צוריקגעוויי־זען פארמער, אזוי אז אין דער דזשורי זענען אריין דזשורילייט פון די פאלגענ־דע פראפעסיעס:

1 סטאליארעס.
2 עלעקטרישענס.
2 מעכאניקער.
1 קעבינעט מייקער.
1 מילך הענדלער.
1 ענגרייווער.
1 בריקלייער.
1 פלאסטערער.
1 שיפער.

אלע פון און ארום טאראנטא.

שטיינבערג הערט אויף צו שמייכלען

דער אנגעקלאגטער האט אויפגע־הערט צו שמייכלען אזוי שנעל ווי דער פראקוראר, דזשיי. סי. מייקינס, קיי. סי., האט אנגעהויבען זיין איינלייטונגס־רע־דע צו דער דזשורי געבענדיג אן איבער־בליק איבער דער טראגעדיע מיט אלע איינצעלהייטען, און דערצעהלט וועלכע באוויזע ער וועט ברייננען.

דער פראקוראר, אדער ווי ער איז בעסער באקאנט אלס „קראון אטערני", האט אין זיין איינלייטונגס רעדע באר־טאנט, אז ניט אכטענדיג וואס די באר־וויזע נעגען דעם אנגעקלאגטען זענען אומשטאנדס באוויזע, דאך זענען אמאל אומשטאנדס באוויזע פיעל שטארקער איידער דירעקטע באוויזע.

מר. מייקינס האט פארשפראכען דער דזשורי צו באווייזען, אז דער רעוואלווער וועלכער איז געפונען געווארען ניט ווייט פון מצבה פאבריק עטליכע טעג נאך׳ן מארד האט אמאל באלאנגט צום אנגעקלאגטען.

ערשטער עדות געדופען

הערי גאלדבערג, א ברודער פון דעם דערמארדעטען, איז געדופען געווארען אלס ערשטער עדות. אויף דער פראגע פון דעם קראון אטערני וואס ער ווייסט וועגען דעם ענין, ענטפערט ער, אז ווען מען האט איהם אנגעזאגט וועגען דעם וואס עס האט פאסירט מיט זיין ברודער האט ער גע׳חלש׳ט, ווייטער ווייסט ער קיין זאך ניט אויסער דעם וואס ער האט דעם טויטען קערפער פון זיין ברודער דערקענט אין מארג.

דערמארדעטענ׳ס זייגער גע־וויזען אין געריכט

דער צווייטער עדות, מ. ריעד, איז געווען דער וועכטער פון שטארטשיען מארג, וואוהין גאלדבערג׳ס קערפער איז געבראכט געווארען.

ריעד הויבט אן צו דערצעהלען וועג־גען דעם ווי מען האט געבראכט דעם טויטען קערפער אין מארג, ווי מען האט איהם געפאלמעטט, און ווי ער האט ארוי־טערגענומען די האלב פארברענטע קליידער פון דעם דערמארדעטען. עס ווערט ארויס־געבראכט דער זאגדערארער פאקט וואס דעם טויטענ׳ס זיינער וועלכען מען האט געפונען אין זיינע קליידער האט זיך אפ־געשטעלט פונקט דריי מינוט נאך 6.

א טויטע שטיקייט הערשט אין גע־ריכט ווען דעם טויטענ׳ס האלב פאר־ברענטע קליידער ווערען געוויזען פאר דער דזשורי. א מעהר אונאנגענעהמען איינדרוק מאכט דאס ערדות זאגען פון דר.

א געפיהל פון טיעפען דרך ארץ נעהמט אייך ארום, ווען איהר דערנעהענ־טערט זיך צו סט. דזשאהן. דאס איז דער דרך ארץ צו דער ראכאנטיק פון דער קא־נאדער געשיכטע.

באלד וועט איהר זעהן די שטאדט, וואס ליגט ביים אויסגוס פון סט. דזשאהן טייך, וואס ציהט זיך גאנצע 450 מייל טיעף אין קאנאדא. דעם זעלבען טייך, וואס איז ענטדעקט געווארען דורך זשאק קארטיער נאך אין 1534 יאהר, דעם גע־גענט וואו דער פאטער פון קאנאדא, טשאמפלייין, האט דעם 24־טען יוני 1604 געשטעלט איינע פון זיינע ערשטע טריט.

אונצעהליגע היסטארישע פאסירונ־רונגען און לעגענדעס זיינען פארבונדען מיט דעם טייך און גענגענט. גאנצע ווערק זיינען וועגען דעם אנגעשריבען. מיר וועל־לען דאָ דערמאהנען נאר איין פאסירונג, וואס איז צוזאמענגעבונדען מיט די „רע־ווערסינג פאלס".

ווען איהר שטעהט אויף דעם נייעם סוספענשאן בריק פון סט. דזשאהן, אויפ־געבויט ערשט אין 1926, און נייעם הענג בריק, וואס איז איבערגעוואָרפען איבער די דורות אלטע, ניט געעגזערטע פעלזען, וואס צאמען איין דעם געפעהרליכסטען אויסגוס פון טייך סט. דזשאהן, זעהט איר ווי די וואסערען קאכען דארט ווי אין א בריוזענדען קעסעל. דאס איז די מערקווירד־דיגע „רעווערסינג פאלס" וואס ווערען׳באר־וואונדערט דורך טויזענטער טוריסטען. די וואסערען פאלען ניט דארט פון א געוויסען גראד פון די פאלענע־דע פראפעסיעס:

דער ווארט האט געפאלמעטט דעם דערמארדעטען.

דר. באור דערצעהלט מיט אלע איינ־צעלהייטען, ווי אזוי ער האט געפאלמעטט דעם טויטען, און שטעלט פעסט אז סעם גאלדבערג איז אומגעקומען דורך א קויל אין קאפ, וועלכע איז דורך דורכ׳ן מארד.

דער עולם זיצט ווי צוגעשמידט צו די פלעצער, און ווען דער שעריף אנאנ־סען 5 אזייגער פארנאכט.

דריטער טאג פון פראצעס

(פארזעצונג פון פיידזש 1)

דען פון דעם מארד האט באגאסען דער דערמארדעטען מיט געוואלדיגע ארומגע־לייגט מיט פאפיר, האט איהם אונטער־גענונדען, פארשלאסען די טיר און איז פארשוואונדען.

אין דער זעלבער קייט פון באוויזע האט דער פראקוראר ארויסגעבראכט, אז סעם גאלדבערג איז דערמארדעט געווא־רען פון אימיצען וועלכער איז דאמאלסט געווען אין דער פאבריק צו יענער צייט, און אויף וועמען ער האט קיין חשד ניט געהאט, און פאר וועמען ער האט קיין מורא ניט געהאט, און אז ער איז דער־שאסען געווארען אין דער צייט ווען ער איז געזעסען ביי זיין דעסק און האט געשריבען אדער האט געטאן א וועלכע עס איז אנדער ארבייט צו האבענדיג קיין פארדאכט אז א מערדער שטעהט ארום איהם.

דאס לעצטע האבען ארויסגעבראכט דער קאראנער דר. מ. מ. קראופארד, און די פייערליים דזשיימס רייט און מ. עגגלאנד.

די פייערליים האבען עדות געזאגט, אז 6.40 פארנאכט דעם 5־טען מערץ זעען זיי זענען געקומען צום גאלדבערג מצבה פלאץ האבען זיי געפונען די טיר פאר־שלאסען, זיי האבען עס געמוזט אויס־ברעכען. גאלדבערג׳ס האלב פארברענטער קאפ איז געלעגען אויף זיין רעכטער האנט, פונקט ווי ער וואלט זיך געגעבען א כאפ מיט׳ן האנט צום קאפ צו פאר־שטעלען דעם וועהטאג אדער די קויל.

דער עולם זיצט ווי צוגעשמידט צו די פלעצער, און ווען דער שעריף אנאנ־סען 5 אזייגער פארנאכט.

שטיינבערג זאגט ער איז אזעק 5.30 פארנאכט

דר. קראופארד האט אויך דער־צעהלט, אז אין דער צייט וואס ער איז געווען אין גאלדבערג׳ס אפיס, 7 אזייגער דעם זעלבען אוועגס, איז שטיינבערג דער אנגעקלאגטער אריינגעקומען. פרע־גענדיג איהם איינינג פראגען האט דער אנגעקלאגטער געזאגט, אז ער האט פאר־לאזען דאס פלאץ 5.30 פארנאכט.

פראפעסאר דזשאן האדזשערס, א כעמיקער, וועלכער איז פון דער אנקלאגע ערופען געווארען אלס עדות האט דער־קלערהט, אז פון די קליידער וועלכע זע־נען פארבליבען אויף גאלדבערג׳ן ניט פיין פארברענטע האט ער ארויסגענומען א חיבש ביסעל גאז (קאראיאל), כמעט א גלעזעל, דאס וויזט אז זעהר א סך גאז איז ארויסגענאסען געווארען אויף דער דעם דערמארדעטען איידער ער איז אונ־טערגעצונדען געווארען.

נייטען גאלדבערג׳ס עדות זאגען ניט צוגעלאזען

פון דער צייט ווען דער אינקוועסט איז פארנעקומען איבער גאלדבערג׳ס מארד און דעם שטיינבערג פראצעס איז נייטען גאלדבערג, וועלכער איז געווען אן ארבייטער אין דער פאבריק, געשטאר־בען. ביים אינקוועסט איז נייטען געווען אן עדות; און די פארטיידיגונג דיא גע־פארערט אז נייטען גאלדבערג׳ס עדות זאגען זאל פארעפענטלעכט ווערען פאר דער דזשורי. עס איז פארגעקומען א קליינער שטרייט צווישען די אדוואקאטען מיט׳ן ריכטער וועגען דעם, מיט׳ן דעזול־טאט אז דער ריכטער האט דערווייל דאס עדות זאגען פון נייטען גאלדבערג ניט צוגעלאזען.

וואס מיינט א פויער?

הערי גאלדבערג, א שותף פון דער פירמע, איז נעכען געווען דער לעצטער עדות. ער האט דערצעהלט, אז אויסער די פיער שותפים האט קיינער מעהר קיין שליסלען צום טיר פון פאבריק ניט גע־האט. ער האט אויך דערצעהלט, אז שטיינבערג איז שולדיג געווען דער פיר־מע איבער 300 דאלאר, און אז אין א קריעג צווישען גאלדבערג׳ן און שטיינ־בערג׳ן, איבער דעם צי מען זאל אריינ־נעהמען נאך א שותף, האט גאלדבערג גערופען שטיינבערג׳ן „פויער".

הערי גאלדבערג האט ניט געקענט דערקלערהען פאר׳ן ריכטער און די אד־וואקאטען וואס „פויער" מיינט. מען האט זיך געקמפערט מיט׳ן אינטערפ־רעטער אין דעם וואס דער ריכטער האט געזאגט אז ער האט אויפגעהערט צו זאגען אויף דער פראגע פון די אינדיאנער אינטערפרעטער, אז דער ריכטער האט אויפגעהערט צו זאגען אויף דער פראגע פון די אינדיאנער פון דער אינדיאנער־הונדערט האבען די אינדיאנער פון דער אינדיאנער־הונדערט אויפגעשטאנען אין דער אינדיאנער־הונדערט אויפגעשטאנען אין דער אינדיאנער־הונדערט אויפגעשטאנען אין